

Sygn. akt IV U 502/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewelina Kubiczak- Kleśta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 października 2021 r. w Sieradzu

odwołania M. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

z dnia 29 lipca 2021 r. Nr (...)

w sprawie M. G.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

o emeryturę rolniczą

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 502/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 29.07.2021r., wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, odmówiono M. G. prawa do emerytury rolniczej. Organ rentowy wskazał, że na wymagany okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu ubezpieczony udowodnił 13 lat, 6 miesięcy i 3 dni. Do ustalenia prawa do emerytury rolniczej organ zaliczył okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, tj.: od 28.09.1979 r. do 31.12.1982 r., od 01.01.1983 r. do 31.12.1990 r., od 01.01.1991 r. do 31.03.1993 r.

Nie podzielając powyższej decyzji M. G. złożył odwołanie wnosząc o przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia. Ubezpieczony zakwestionował niezaliczenie przez organ pracy, wykonywanej przez niego jako domownika rolnika przez przekazaniem mu rodzinnego gospodarstwa rolnego. Odwołujący wskazał, że organ najpierw odgórnie narzucił mu opłacanie składek na KRUS a następnie od 01.04.1993 r. zawiesił ich pobieranie. W ocenie skarżącego zapłacone przez niego składki winny zostać mu zwrócone wraz z waloryzacją i odsetkami.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Pełnomocnik organu wskazał, że przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej nie został zaliczony okres pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców od 01.10.1974 r. do 27.09.1979 r. ponieważ nie udowodnił on w sposób wystarczający, że w tym okresie pracował w gospodarstwie rolnym; jednocześnie zaznaczono, że potencjalne doliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców nie spowoduje spełnienia przesłanki podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. G., ur. (...), ma ustalone prawo do emerytury z ZUS.

W dniu 22.06.2021r., M. G. złożył w KRUS wniosek o emeryturę rolniczą **(k.1-5/akta KRUS)**.

M. G. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresach od 28.09.1979 r. do 31.03.1993 r.; w okresie od 01.10.1979 r. do 30.09.1984 r. był ustawowo zwolniony z opłacania składek; za pozostałe okresy ubezpieczenia składki zostały zapłacone.

(k.6/akta KRUS).

W dniu 1.07.2021r., Kasa zwróciła się do ZUS o podanie informacji dotyczącej zaliczenia do prawa i wysokości emerytury pracowniczej okresów pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym oraz opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników **(k. 9/akta KRUS)**.

Pismem z 1.07.2021r., organ rentowy zwrócił się do odwołującego o uzupełnienie kwestionariusza dot. okresów podlegania u.s.r. oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia **(k. 10/akta KRUS)**.

W dniu 20.07.2021r., do KRUS wpłynęły: pismo wnioskodawcy z 11.07.2021r., zaświadczenie z Urzędu Gminy w G. z 1.03.1993r., stwierdzające, że M. G. jest posiadaczem gospodarstwa rolnego pow. 5,66ha, w tym przeliczeniowych 0,82ha i opłacał składkę FUSR od 28.09.1979 – 31.03.1993, pisemne zeznania świadków J. Z. oraz B. G., na okoliczność pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym od 1.10.1974 – 28.09.1979, kwestionariusz dotyczący okresów podlegania u.s.r. i ubezpieczeniu społecznemu z innych tytułów, w którym M. G. podał, że od 1.10.1974 - 28.09.1979 pracował w gospodarstwie rodziców „bez ubezpieczenia”, od 28.09.1979 - 31.03.1993 pracował we własnym gospodarstwie rolnym, a od 24.02.1993 - 31.01.2020 podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu zatrudnienia **(k. 12 - 16/akta KRUS)**.

W dniu 23.07.2021r. do KRUS wpłynęło pismo Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział II w Ł. z informacją, że M. G. ma ustalone prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Do ustalenia prawa i wysokości do emerytury zostały przyjęte następujące okresy zatrudnienia: 1.09.1970 - 20.06.1973 - nauka w (...) Szkole Zawodowej dla Pracujących (...), 8.01.1974 - 28.09.1974 - (...) G., 24.02.1993 - 31.03.1993 - UG G., 30.04.1993 - 31.01.2020 - UG G.. Do wysokości świadczenia uwzględniono zwiększenie z tytułu opłaconych składek na u.s.r. w okresie od 29.08.1979 - 31.03.1993. Przy ustalaniu wysokości świadczenia zostały zaliczone okresy opłacania składek na u.s.r. za okres od 28.09.1979 – 31.03.1993, tj. 13 lat 6 miesięcy i 3 dni. Tego samego dnia do organu przesłano umowę przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego, zawartą 28.09.1979 r. w Urzędzie Gminy w G. między S. i B. G. oraz M. G.. **(k. 19-23/akta KRUS)**.

Decyzją z 29.07.2021r., wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, odmówiono M. G. prawa do emerytury rolniczej **(k. 26/akta KRUS)**.

Pismem z dnia 29.07.2021 r. organ poinformował M. G., że przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej nie został zaliczony okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców; wskazano że celem doliczenia tego okresu do stażu emerytalnego należy dołączyć: potwierdzenie zameldowania po 16 roku życia z urzędu gminy, oświadczenie, czy praca w gospodarstwie rolnym rodziców stanowiła główne źródło utrzymania; czy w tym czasie wnioskodawca podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu, czy uczęszczał do szkoły.

(k.27/akta KRUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Odnosząc się do argumentacji, przytoczonej w odwołaniu, należy zaznaczyć, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji. Zatem przedmiotem kontroli Sądu była wyłącznie ocena prawidłowości zaskarżonej decyzji w aspekcie spełniania przez odwołującego prawa do emerytury rolniczej, nie zaś kwestia potencjalnej możliwości zwrotu opłaconych składek na ubezpieczenia rolnicze.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266), emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący w przypadku wnioskującego 65 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

Jak wynika z art. 20 ust. 1 ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o u.s.r. zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów wskazanych w art. 20 ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy, do ustalenia prawa do emerytury rolniczej nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury na podstawie odrębnych przepisów.

W myśl art. 20 ust. 3 ustawy o u.s.r. przepisu art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o u.s.r. nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 14.12.1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 268 z 1982r.) wprowadzonym od 1.01.1983r. (stosowanym przed tą datą) za domownika uznaje się członka rodziny rolnika oraz inną osobę pracującą w gospodarstwie rolnym, która ukończyła 16 lat, pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem i nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowi jej główne źródło utrzymania.

Odnośnie okresu pracy w gospodarstwie rodziców od 1.10.1974 - 27.09.1979, zdaniem Sądu jego doliczenie do uprawnień emerytalno – rentowych nie ma znaczenia, bowiem nie spowoduje spełnienia przesłanki podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Brak podstaw do zaliczenia okresów zatrudnienia, bowiem odwołujący jest osobą urodzoną po 31.12.1948r., a zatem okresy te, w myśl art. 20 ust. 3 ustawy o u.s.r. podlegają wyłącznie zaliczeniu do prawa do emerytury pracowniczej na podstawie przepisów emerytalnych. Dodać należy, że okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 28.09.1979 - 31.03.1993, został zaliczony do wysokości emerytury pracowniczej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc, orzeczono jak w sentencji.